

Výroční zpráva o činnosti
Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ za rok 2021

Obsah:

ÚVOD

1. PŘEHLED O MAJETKU NADÁNÍ A JEHO ZÁVAZCÍCH

- a) Přehled majetku Nadání
- b) Závazky Nadání

2. PŘEHLED O POUŽITÍ MAJETKU NADÁNÍ

- a) Nadační činnost
- b) Náklady na provoz Nadání

3. PŘEHLED O DARECH PŘIJATÝCH NADÁNÍM

4. PŘEHLED O OSOBÁCH, JIMŽ BYLY POSKYTNUTY NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY K ÚČELU, PRO KTERÝ BYLA NADACE ZŘÍZENÁ, V HODNOTĚ VYŠŠÍ NEŽ 10 000,- Kč

5. DODRŽENÍ PRAVIDEL O OMEZENÍ NÁKLADŮ

6. ZHODNOCENÍ ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ Z ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A ZÁVAŽNÉ INFORMACE ZE ZPRÁVY AUDITORA

7. ÚDAJE DLE § 21 ZÁKONA č. 563/1991 Sb., O ÚČETNICTVÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

PŘÍLOHY:

- Zpráva nezávislého auditora
- Účetní výkaz „Rozvaha“
- Účetní výkaz „Výkaz zisků a ztrát“
- Příloha k účetní závěrce

Výroční zpráva obsahuje 28 stran a byla schválena správní radou dne 25. dubna 2022

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., v.r.
předseda správní rady a prezidia

Úvod

Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových založil Josef Hlávka (1831 – 1908) svou poslední vůlí dne 25. ledna 1904. V ní ustanovil Nadání: *„Za universálního dědice veškerého svého jmění movitého i nemovitého jakéhokoliv druhu, tak jak toto jmění projednáním pozůstalosti zjištěno bude, ustanovuji právnickou osobu, která pro všechny časy nésti má jméno Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových...“*. Svou poslední vůlí tak navázal a fakticky i završil své četné předchozí mecenášské a nadační aktivity, které činil vždy jen ve prospěch rozvoje vědy, umění, kultury a vzdělanosti českého národa. Posláním Nadání proto bylo a je podporovat *„veškerou vědeckou, literární a uměleckou činnost národa Českého a učinit výsledky této činnosti jakož i výsledky veškeré vědecké činnosti světové kulturnímu životu národnímu tak přístupnými, aby mohl z nich ve všech směrech výkonné své činnosti přímo těžiti“*. Dalším cílem bylo podporovat *„snaživé a působivé studenty českých vysokých škol pražských tím způsobem, aby poskytnutím částečného neb (bude-li možno) úplného zaopatření se jim umožnilo, by se mohli plnou svou silou věnovati výhradně jen úplnému svému vzdělání, na kterém se jak jich vlastní tak i budoucnost celého národa zakládá“*.

V současné době působí Josefem Hlávkou založená nadace pod názvem **Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“** (dále jen „Nadání“).

Za života Josefa Hlávky a až do počátku padesátých let dvacátého století uskutečňovalo Nadání poslání, které mu donátor určil především podporou **„České Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění“** (po roce 1918 **„České akademie věd a umění“**) a **„Studentských kolejí českých vysokých škol Pražských“** tedy institucí, které Josef Hlávka za svého života založil a dal každé vlastní statut, aby plnily jím určené poslání. Každá z těchto institucí měla k Nadání odlišný a v poslední vůli definovaný vztah. Podpora třetí instituce - **„Národohospodářského ústavu“** - byla upravena v nadační listině v duchu Hlávkovy přání až po jeho smrti. Poslední vůle obsahovala také ustanovení o legátech nadačních, obsahujících podporu dalších nadačních aktivit.

Po sepsání poslední vůle předložil Josef Hlávka nadační správě návrh smlouvy, která zabezpečovala uskutečnění jeho dalších nadačních záměrů. Odkaz Josefa Hlávky a jeho naplnění jistil i promyšlený Hlávkův **Statut Nadání**, který jako připojená součást poslední vůle obsahoval též možná řešení, pokud by existence jeho nadace byla ohrožena. Bylo v něm určeno, že jmění *„nadání má po všechny časy zůstat jako výhradní a nerozdělený soukromý majetek, který vyjma dále ustanovených případů nesmí býti ani jemu ani jeho úkolům nikdy a za žádných podmínek ani odcizen ani odprodán a z té příčiny také ani nikdy zadlužen“*.

Podle Hlávkovy statutu řídila jeho nadaci Správa Nadání. V ní působili tři doživotní členové a šest dalších členů, kteří byli voleni (statutem určeným způsobem) na dobu šesti let. Doživotní členové nastoupili do funkcí uprázdněných třemi vykonavateli závěti. Byli voleni kooptací na zvláštní schůzi Správy Nadání za podmínky, že je přítomno alespoň šest jejich členů včetně předsedy, a to dvoutřetinovou většinou. Po ukončení volebního období mohli být členové voleni i na další šestileté období. Vedle kurátora, který byl předsedou Nadání, obsahoval Statut také ustanovení o protektoru Nadání.

Rozlišení doživotních a volených členů bylo vedeno snahou zajistit stabilitu a kontinuitu nadace. Mělo též usnadnit realizaci potřebných změn při řízení Nadání, bude-li toho třeba. Ustanovení o protektorovi mělo naproti tomu zabezpečit ochranu Nadání ze strany nejvyšších orgánů českých zemí. Do života uváděl záměry Josefa Hlávky až jeho nástupce ve funkci, jeho dlouholetý spolupracovník prof. JUDr. Antonín rytíř Randa. Nadační listina shrnovala všechna rozhodující ustanovení poslední vůle Josefa Hlávky z 25. ledna 1904 a k ní

připojeného Statutu Nadání. Byl do ní zařazen také obsah návrhu smlouvy mezi Josefem Hlávkou a finanční prokuraturou z 6. února 1906 ohledně Národohospodářského ústavu. Nadační listina konstatovala, že celkový majetek Nadání spočívá v nemovitostech, zejména ve velkostatku a zámku v Lužanech, ve stavbách v Praze a ve Vídni, v cenných papírech a v dalším majetku zjištěném v pozůstalostním řízení. Činil po vyčíslení 5 279 726 korun a 32 haléřů a byl odevzdán nabyvateli odevzdací listinou z 29. prosince 1909.

V nadační listině byla také připomenuta vůle zůstavitele vyjádřená ve Statutu: „*Nadačním úřadům státním přísluší dle stávajících zákonů toliko právo dozoru nad náležitým splněním všech úkolů nadačních, nepřísluší jim však právo do správy tohoto „Nadání“ zasahovati, neb nějakou ingerenci v tom směru si osvojovati, kteráž jedině stanovené, nadační správě přináleží.*“

V Nadační listině nalezneme také slib a závazek členů tehdejší nadační správy, který učinili i jménem svých nástupců, že se *budou ze všech sil starati o stálé udržování nadace v platnosti a o jistotu nadačního jmění* a dále závazek, že budou dbát, *aby se ustanovení této nadační listiny a dalších písemností uplatněných v pozůstalostním řízení plnily*. Dne 29. října 1911 potvrdila Zemská správa politická v Praze „Nadační listinu a Statut Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. Takto rozsáhlý a jednotlivcem finančně zabezpečený projekt podpory vědy, národní kultury, umění a vzdělanosti byl svým pojetím, promyšleností i ekonomickým jištěním naprosto unikátní. I v dnešní době je jedinečný a obdivuhodný.

Činnost Nadání byla po celou dobu jeho existence a právní kontinuity úzce spojena s osudy české společnosti v kontextu evropských dějin. Aktuální společenské změny nutně ovlivňovaly zaměření aktivit Nadání. Po vzniku Československé republiky v roce 1918 se podařilo navázat na koncepci i reálnou činnost Nadání, jak je stanovil Josef Hlávka ve své poslední vůli a jak byly obsaženy v nadační listině. Finanční a ekonomický otřes spojený s průběhem 1. světové války však částečně znehodnotil majetkovou podstatu Nadání, zejména pokud šlo o cenné papíry. Přesto byla činnost Nadání realizovaná v letech 1904–1939 pro rozvoj české společnosti, její vědy, kultury, umění a především vzdělanosti velkým přínosem. Především podpora tří a půl tisíce nemajetných studentů ubytovaných zdarma v Hlávkově koleji znamenala otevření cesty pro uplatnění nadaných a vysokoškolsky vzdělaných mladých lidí ve společnosti. Vznik československé státnosti vytvořil nové podmínky pro naplňování Hlávkovy odkazu. Československý stát finančně podporoval činnost České akademie věd a umění (ČAVU), stejně tak i provoz Hlávkovy koleje a tím se na realizaci Hlávkovy odkazu podílel.

Existence Hlávkovy Nadání byla podstatným způsobem poprvé ohrožena v letech 1939–1945 v době okupace českých zemí nacistickým Německem. V souvislosti s uzavřením českých vysokých škol, omezením vědecké a umělecké činnosti v českých zemích a zásahem proti nadacím bylo postiženo i Nadání. Administrátor Nadání Václav Skála zahynul v koncentračním táboře a na majetek Nadání v Lužanech byla německými úřady uvalena nucená správa. Po válce byly – podle ústavního dekretu prezidenta republiky o obnovení právního pořádku – právní úkony z období okupace prohlášeny nulitními a Nadání mohlo plně obnovit svou činnost. Odstranit bylo třeba zejména škody v lužanském zámku a jeho areálu.

Po roce 1948 se podařilo i v tehdejší politické atmosféře zachovat právní a personální kontinuitu Nadání, v orgánech Nadání nedošlo k podstatným personálním změnám. V Lužanech, na Přešticku a plzeňském regionu se Nadání zaměřilo na činnost v oblasti kulturní a vzdělávací. V roce 1951 v rámci lužanských oslav 110. výročí narození Antonína Dvořáka a 60. výročí založení České akademie věd a umění Josefem Hlávkou byla u hlavního

vchodu zámecké kaple odhalena pamětní deska českému hudebnímu skladateli Antonínu Dvořákovi. Koncertní činnost byla zaměřena na díla Antonína Dvořáka a též na díla Josefa Bohuslava Foerster (byl v letech 1931–1939 předsedou ČAVU a Nadání) a dalších českých skladatelů. V zámku bylo otevřeno muzeum, výstavy i přednášky byly věnovány životu a dílu Josefa Hlávky a jeho přátel, např. Jaroslavu Vrchlickému, Josefu Václavu Sládkovi, Juliu Zeyerovi, Antonínu Dvořákovi a dalším. V prostorách zámku a zámeckého areálu se uskutečňovaly také koncerty, jejichž program připomínal Hlávkovu dobu. V zahradě zámku byla zřízena přírodovědecká stanice. Tyto aktivity měly rovněž sloužit jako argument pro uchování existence Nadání.

V padesátých letech 20. století byla totiž existence Nadání opět vážně ohrožena. Rozhodnutím vlády byly zrušeny všechny české nadace. Výjimkou bylo jen Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Zásluhou tehdejšího funkcionáře Nadání prof. dr. Bohumila Němce, působícího v orgánech Nadání již od roku 1912, i některých bývalých studentů Hlávkovy koleje se podařilo Nadání před zrušením uchránit. Všechny instituce, které Josef Hlávka založil a rozhodl se je v zájmu českého národa podporovat právě založením Nadání, byly však zestátněny, zrušeny nebo se jinak zásadně změnilo jejich právní a společenské postavení.

V roce 1952 byla podle sovětského vzoru vytvořena Československá akademie věd. Tím zanikla Česká akademie věd a umění, o jejíž založení se Josef Hlávka zasloužil. S tím souviselo i personální oddělení orgánů Nadání, které zůstalo soukromou právnickou osobou, od orgánů této nové státní instituce. Toto plné personální oddělení Nadání od orgánů Akademie však přispělo k zachování a právní kontinuitě Nadání i zachování alespoň části jeho majetku.

Někteří ekonomičtí odborníci, kteří v té době působili v Národohospodářském ústavu, byli v několika procesech odsouzeni za velezradu (např. dr. Jaroslav Nebesář, dr. Jaroslav Krejčí a další) a ústav přestal existovat. Hlávková kolej, dříve patřící spolku „Studentské koleje českých vysokých škol“, byla převedena do vlastnictví československého státu. Reprezentace tohoto spolku, ve kterém byli účastní i profesori vysokých škol, rovněž zanikla.

Do čela Nadání byl ve svých 79 letech postaven prof. Dr. Bohumil Němec, DrSc. On a jeho spolupracovníci, kteří, ač byli ve světě uznávanými vědci, nebyli zpočátku z politických důvodů jmenováni členy nově vzniklé ČSAV. Prof. Němec pokračoval v udržování činnosti Nadání i přes výrazně zmenšenou podstatu nadačního jmění a za situace, kdy zanikly organizace, které se na tvorbě jejich orgánů měly podílet. Správa Nadání pod vedením prof. Němce v nových podmínkách jistila samostatnou existenci Nadání a snažila se uchovat Hlávkův odkaz a cíle činnosti jeho nadace. Vedení Nadání převzalo také všechna práva a povinnosti, které byly do té doby v Lužanech i v Praze personálně spojené s vedením předchozí České akademie věd a umění. Pod vedením prof. Dr. Bohumila Němce tak byl po padesáti letech vydán nový statut, neboť znovu nastaly nové poměry, k nimž bylo třeba v zájmu uskutečnění jeho cílů přihlídnout a nastalé změny stvrdit.

V § 4 statutu z roku 1954, vypracovaného pod vedením prof. Dr. Bohumila Němce, se uvádí: „*Aby jmění Nadání, jeho úkoly a jeho práva, pokud jen to je lidsky možné, pro všechny časy neporušeně byly zachovány, ustavuje se k ochraně a správě nadačního majetku zvláštní sbor pod jménem Nadační správa Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových se sídlem v Praze. Nadační správa vede zcela samostatně správu nadačního jmění a bdí nad tím, aby úkoly, pro které Nadání bylo zřízeno, jak jsou uvedeny v § 1 tohoto statutu, byly řádně plněny. Ve svém úsilí nebude podléhati nikomu, jsouc zcela samostatnou, toliko právo dozoru nad plněním úkolů nadačních přísluší orgánům státní správy, k tomu všeobecně určeným. Podle potřeby může být i nadační správa přemístěna do Lužan. Vodítkem k dosažení*

nejvyšších cílů vzdělanosti a hospodářské zdatnosti českého lidu, jemuž toto Nadání má sloužiti, budiž nadační správě oddané vlastenectví, moudrost a láska k českému lidu, ty jí zajistí vždy a za všech poměrů ukážou pravou cestu, jak má spravovati a chrániti jí svěřené Nadání i jeho majetek a jak má plniti jeho úkoly, jakož i ochraňovati ode vši pohromy jeho práva i majetek a bdíti, aby výsledky její činnosti byly co nejlepší.“ Prof. Dr. Bohumilu Němcovi a jeho spolupracovníkům se podařilo i v obtížných podmínkách zabezpečit existenci a značnou míru samostatnosti Nadání.

Nový statut měnil i způsob vytváření orgánů Nadání s ohledem na změny v úkolech a institucích obmyšlených Hlávkou. Zachováno však zůstalo rozlišení na členy správy doživotně ustanovené a dočasně volené. Členové správy Nadání byli voleni „z kruhů vědeckých, literárních, uměleckých a ekonomických“. Činnost Nadání se soustředila na pořádání kulturních a uměleckých akcí, rozvoj a propagaci národní kultury, zejména v západočeské oblasti. Obecné politické poměry ani finanční podmínky neumožňovaly Nadání jinou činnost. Naděje ve Statutu vyjádřená, aby se v rámci Nadání uchránily i jiné nadační a nestátní aktivity, se nenaplnila. Nepodařilo se ani ochránit samotné Nadání od dalších podstatných majetkových a jiných ztrát. Majetková podstata Nadání byla v letech 1948–1962 zásahy státních orgánů neustále zmenšována. Budovy, zemědělská půda, lesy a rybníky Hlávkova velkostatku v lužanském katastru byly převedeny na stát a jiné organizace nebo jednotlivce. Nadání existovalo formálně jako tzv. „jiná než socialistická organizace“ s vlastivědným posláním a zbytkem původního majetku, který tvořily nadační domy v Praze, zámek s parkem a zahradou v Lužanech.

V roce 1966 ve věku 93 let významný vědec a předseda správy Nadání akademik prof. Dr. Bohumil Němec, DrSc. zemřel. Nadání tak přišlo o svého představitele, strážce kontinuity při naplňování Hlávkova odkazu i inspirátora nadačních aktivit, které hrály nemalou úlohu zejména v kulturním rozvoji přeštického regionu. Především z jeho iniciativy se v Hlávkově rodném kraji pořádaly koncerty, výstavy i přednášky, zorganizovány byly oslavy A. Dvořáka a J. B. Foerster a dalších umělců. V době jeho působení byla věnována velká péče také ochraně zámeckého parku, byl kladen důraz na botanické aspekty bohatství Hlávkova ideového dědictví. V té době i v následujícím období se potvrdilo, jak velkou roli mají osobnosti, které Hlávkův odkaz uchovávají a v měnících se a často obtížných podmínkách mají zájem i odvahu jej chránit.

Po roce 1968 byla existence Nadání znovu zpochybněna, ohrožení se však podařilo překonat. V roce 1969 vydala kulturní správa Národního výboru hlavního města Prahy nový Statut Nadání, jímž potvrdila jeho kulturní poslání, strukturu a kontinuitu, ale dále omezila jeho samostatnost.

K poslednímu pokusu o zrušení Nadání došlo v roce 1987. Finanční situace Nadání jako nesocialistické organizace byla již po delší dobu velmi neutěšená. Jediný příjem Nadání, nájemné z bytových a nebytových prostor pražských nadačních domů, nepostačoval na nutnou údržbu těchto domů v Praze ani na péči o zámek v Lužanech a jeho areál. Proto se tehdejší správa Nadání rozhodla na schůzi dne 26. 3. 1987 ukončit k 31. 12. 1987 činnost Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových a „podle § 16 a 17 statutu, a ve smyslu § 29–31 vyhlášky č. 90/1984 Sb., o správě národního majetku navazující na ustanovení § 3 a § 15 statutu – veškerý movitý a nemovitý majetek vč. mobiliáře bezplatně předat podle § 4 vyhlášky č. 90/1984 Sb. do státního socialistického vlastnictví darovací smlouvou příslušnému okresnímu /obvodnímu/ národnímu výboru do prozatímní správy.“ O tomto rozhodnutí, které vyvolalo mezi kulturními a vědeckými osobnostmi v Praze, plzeňském regionu i jinde odpor, informovala správa Nadání dohlédací orgán, kulturní odbor Národního výboru hlavního města Prahy. Více než rok probíhala složitá jednání, než byl nalezen způsob, jak

Nadání před zrušením uchránit. České vysoké učení technické v Praze, které spravovalo Hlávkovu kolej, projevilo zájem o zachování nadace a podalo návrh na ustavení nových orgánů Nadání ze svých vědeckých a odborných pracovníků. Vedoucí kulturního odboru Národního výboru hlavního města Prahy jmenoval dne 13. 6. 1988 jako „*dohlédací orgán Nadání ve smyslu § 16 Statutu*“ prozatímně nové členy prezidia a správy. Řádná volba členů prezidia a správy Nadání se konala dne 15. 9. 1988. Předsedou i dalšími členy Nadání byli zvoleni představitelé ČVUT v čele s rektorem prof. Ing. Jiřím Klímou, DrSc. Nová správa Nadání se zavázala pečovat o odkaz a památku architekta Josefa Hlávky včetně údržby, ochrany a zvelebování stávajícího movitého a nemovitého majetku Nadání.

Do vedení Nadání byl tehdy zvolen i doc. PhDr. Jaroslav Nedvěd, CSc. Bylo především jeho zásluhou, že se po roce 1989 nejstarší česká nadace mohla vrátit ke svému nejvýznamnějšímu poslání – podporovat vysokoškolské studenty, mladé nadějně vědecké pracovníky a talentované umělce. Pod jeho vedením se Nadání stalo silným ekonomickým subjektem, čímž byly zlepšeny podmínky pro jeho významnou kulturní a společenskou činnost i do budoucna.

Zásadní společenské změny, které nastaly po listopadu roku 1989, vytvořily pro činnost Nadání zcela nové podmínky. Právní úprava existence a činnosti nadací neexistovala. Nadání bylo jedinou nadací, která přetrvala a vstoupila do nových společenských poměrů. Státní orgány teprve postupně vytvářely podmínky pro činnost nadací a jejich rozvoj a evidenci. Tehdejší správa Nadání se rozhodla získat finanční prostředky pro obnovenou nadační činnost podnikatelskými aktivitami. Jak se však ukázalo, podnikatelská rizika mohla ohrozit původní smysl i existenci Nadání, a vedení Nadání se proto v roce 1993 rozhodlo vrátit k původnímu poslání Nadání. Přistoupilo i k personální obměně členů orgánů Nadání, aby jejich složení lépe odpovídalo duchu Hlávky odkazu a platnému statutu. Ten reagoval na novou právní úpravu i dosavadní zkušenosti, zejména však na předchozí statuty z doby Josefa Hlávky a prof. Bohumila Němce. V tomto duchu byla pak obnovena činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky a podpora studentů Hlávkovy koleje.

Dalšími členy správy Nadání byli postupně, po konzultacích s vedením AV ČR, největších pražských vysokých škol a představiteli Magistrátu hl. města Prahy, zvoleni představitelé pražských vysokých škol a Akademie věd ČR. Změněn a aktivován byl i kontrolní orgán Nadání. Došlo i ke změně osoby administrátora Nadání. V roce 1992 byl do správy zvolen prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., v roce 1993 prof. RNDr. Přemysl Beran, DrSc., prof. Jaroslav Vostrý, doc. MUDr. Pavel Kalvach, CSc. a doc. Ing. Lubomír Ohera, CSc. Volba prof. PhDr. Františka Šmahela, DrSc. v roce 1994 a Ing. arch. Jiřího Vovse v roce 1995 výměnu volených členů správy tehdy uzavřela. Měnilo se i složení doživotních členů správy Nadání. Po rezignaci prof. Klímy se stal předsedou Nadání doc. Nedvěd a prezidium bylo doplněno o prof. Pechara. V roce 1993 odešel z prezidia Nadání prof. Ing. Lubomír Kalivoda, DrSc. a na jeho místo zvolila správa prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc. Prezidium Nadání pracovalo ve složení: předseda doc. PhDr. Jaroslav Nedvěd, CSc., místopředseda prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc. a člen prof. Ing. arch. Josef Pechar, DrSc. Byl aktivován kontrolní orgán Nadání. V roce 1994 byl Ing. Oldřich Spanilý zvolen předsedou kontrolní komise a jejími členy prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc. a RNDr. Vladimír Petrus, CSc. Po úmrtí doc. PhDr. Jaroslava Nedvěda, CSc. v roce 2000 byl zvolen předsedou správní rady Nadání prof. Václav Pavlíček, místopředsedou prof. Jaroslav Vostrý a správní rada byla doplněna o prof. Ing. Milana Sojku, CSc.

V roce 2005 skončilo druhé šestileté volební období členům správní rady Nadání prof. RNDr. Přemyslu Beranovi a koncem roku doc. Ing. Lubomíru Oherovi, CSc. Do správní rady byli zvoleni doc. JUDr. Marie Karfíková, CSc. a prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., dříve rektor ČVUT.

V roce 2006 skončilo druhé šestileté volební období v dozorčí radě Nadání RNDr. Vladimíru Petrusovi, CSc. a Ing. Oldřichu Spanilému. Do dozorčí rady byli zvoleni jako členové prof. MUDr. Josef Syka, DrSc. a doc. Ing. Zdeněk Vospěl, CSc. Předsedou dozorčí rady byl zvolen prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc.

V roce 2009 zemřel prof. Ing. Milan Sojka, CSc. Do správní rady Nadání byl zvolen prof. RNDr. Jan A. Víšek, CSc., dříve děkan Fakulty sociálních věd UK. Správní rada při obměně orgánů Nadání nadále využívá podnětů představitelů vysokých škol a Akademie věd ČR.

Dne 4. srpna 2015 zemřel prof. Ing. Břetislav Benda, DrSc., který v Nadání působil od roku 1988, naposledy jako předseda dozorčí rady. Do dozorčí rady a jako její předseda byl dne 31. srpna 2015 zvolen prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., emeritní rektor Univerzity Karlovy.

Dne 20. června 2016 vzala správní rada Nadání na vědomí dopis prof. Jaroslava Vostrého, místopředsedy a člena správní rady Nadání ze dne 6. června 2016, ve kterém rezignoval na členství v prezídiu a správní radě. Správní rada jeho rezignaci přijala. Na základě návrhu prezídia Nadání ze dne 9. června 2016 zvolila pak správní rada svým členem prof. Ing. Milana Žáka, CSc. a do funkce místopředsedkyně Nadání zvolila prof. JUDr. Marii Karfíkovou, CSc.

Dne 3. září 2018 skončilo šestileté volební období členu dozorčí rady prof. MUDr. Josefu Sykovi, DrSc. Na základě doporučení předsedkyně AV ČR byl dne 22. října 2018 členem dozorčí rady zvolen JUDr. Jan Bárta.

V souladu se zákonem č. 227/1997 Sb. ze dne 3. září 1997 byla Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ dne 11. září 1998 zapsána do rejstříku nadací v oddílu N, vložce číslo 28/1 u Krajského obchodního soudu v Praze. Nový statut Nadání reagoval na požadavky obsažené v nově přijatém zákoně o nadacích a na nové společenské poměry tak, aby mohly být podporovány co nejlépe zájmy českého národa v duchu přání Josefa Hlávky, nadační listiny a dosavadních tradic Nadání.

V roce 2003 a 2004 se stalo Nadání v II. a III. etapě příjemcem finančních prostředků z NIF. Částka přidělená Nadání v I. etapě nemohla být přijata, neboť její podmínky neodpovídaly podmínkám určených zakladatelem Nadání ani požadavkům zákona o nadacích a mohly ohrozit její majetkovou podstatu a samostatnou existenci. Celková částka získaná z NIF byla připsána do nadačního jmění a statut Nadání byl v tomto smyslu doplněn. V roce 2014 byla z rozhodnutí státních orgánů ukončena Smlouva o převodu finančních prostředků z NIF, uzavřená mezi Nadáním a Fondem národního majetku, jehož právním nástupcem se stalo Ministerstvo financí ČR. Tím se finanční prostředky původně získané z NIF staly součástí nadačního kapitálu v majetku Nadání. V souladu s tím byl změněn i statut Nadání.

Na své schůzi dne 22. února 2016 projednala správní rada na základě předloženého expertního posudku a dle paragrafů 319, 364, 365, 367 a 372 nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) případné změny nadační listiny Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ a jejího statutu. Bylo konstatováno, že není potřeba změny zakladatelské listiny ani aktuálního statutu. Nadání založené za platnosti zákoníku občanského z roku 1811 může působit podle principů, které určil zakladatel Nadání.

V současné době plní Nadace „Nadání Josefa, Marie, a Zdeňky Hlávkových“ poslání, které jí její zakladatel Josef Hlávka ve své poslední vůli z roku 1904 uložil. Současný statut z roku 1998, kterým se Nadání řídí, je v souladu s nadační listinou z roku 1911 i s ustanoveními platného občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.)

Nadace „Nadání Josefa, Marie, a Zdeňky Hlávkových“ je samostatným ekonomickým subjektem, veškerou nadační činnost hradí z vlastních finančních prostředků, jejichž zdrojem

je především pronájmem jejího nemovitého majetku. Nadání cíleně nevyhledává sponzory, kteří by se na financování nadační činnosti podíleli. Přesto je nadace občas oslovena a jsou jí nabídnuty účelově vázané finanční dary, které směřují k podpoře konkrétních nadačních aktivit.

Řídící a kontrolní orgány Nadání k 31.12.2021

Správní rada

Členové prezidia

předseda

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., Dr. h. c.

právník

místopředseda

prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc.

právník

člen prezidia

prof. Ing. arch. Josef Pechar, DrSc.

architekt

Členové správní rady

prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc.

neurolog

prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Dr. h. c.

historik

prof. RNDr. Jan A. Víšek, CSc.

ekonom

Ing. arch. Jiří Voves

malíř, grafik

prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., Dr. h. c.

stavební inženýr

prof. Ing. Milan Žák, CSc.

ekonom

Dozorčí rada

předseda

prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Dr. h. c.

jaderný fyzik

Členové dozorčí rady

JUDr. Jan Bárta

právník

doc. Ing. Zdeněk Vospěl, CSc.

matematik

administrátor

doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.

tajemnice

PhDr. Dagmar Rýdlová, CSc.

Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky

předseda

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., Dr. h. c.

místopředseda

prof. Ing. Milan Žák, CSc.

členové rady

prof. Ing. Ivana Boháčková, CSc.

doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

prof. JUDr. Jakub Handrlica, Ph.D.

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.

doc. Ing. Karel Müller, CSc.

PhDr. Dagmar Rýdlová, CSc.

doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.

doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.

prof. MUDr. Josef Syka, DrSc.

prof. Ing. Karel Zeman, CSc.

Činnost Nadání v koronavirovém roce 2021

Stejně jako rok 2020 byl i rok 2021 poznamenán celosvětovou koronavirovou pandemií, což nutně ovlivnilo i činnost Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“.

V platnosti zůstalo rozhodnutí správní rady z března 2020, že po dobu, kdy budou platit aktuální opatření českých ústavních orgánů ve věci epidemiologické situace v České republice a nebude proto možné svolat řádné zasedání správní rady, rozhodovali o aktuálních epidemiologických opatřeních a o aktuální činnosti administrace nadace prezídium Nadání nebo předseda Nadání jako statutární zástupce.

Schůze prezídia svolával předseda Nadání vždy, kdy bylo třeba řešit aktuální epidemiologická opatření nebo rozhodovat o opatřeních v oblasti ekonomické a provozní či o přiznání nadačních příspěvků. Nadační činnost nebyla zrušena nebo omezena. Pouze osobní kontakt mezi pracovníky nadace a žadateli o nadační příspěvky byl nahrazen elektronickou či telefonickou formou. Prezídium jednalo ve dnech 3. února, 15. února a 26. února. Únorová řádná schůze správní rady se vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci dne nekonala.

Prezídium Nadání rozhodlo na své schůzi 3. února, že od 8. února do 12. února 2021 bude provoz administrace Nadání převeden do režimu home office. Rozhodnutím předsedy Nadání a v souladu s vyhlášením nouzového stavu a přijetím krizového opatření o omezení volného pohybu osob byl režim home office ustanoven znovu a to od 27. února do 28. března 2021. V platnost vstoupila i další mimořádná dočasná opatření. Všichni pracovníci Nadání se nimi seznámili a dodržovali je. Řádné dubnové zasedání správní rady se dne 26. dubna konalo formou videokonference.

Společenské akce Nadání, které se v jarních měsících tradičně konají v zámku Josefa Hlávky v Lužanech, musely být zrušeny. Odloženo bylo i slavností předání Cen Josefa Hlávky za vědeckou literaturu, kterou uděluje Nadání spolu s Nadací Českého literárního fondu pravidelně v červnu na lužanském zámku.

V létě roku 2021 došlo k rozvolnění epidemiologických opatření, takže schůze správní rady se mohly již konat v řádných termínech 21. června, 31. srpna a 25. října 2021 v zámku Josefa Hlávky v Lužanech. Vzhledem k opětovnému zhoršení situace se však schůze správní rady dne 13. prosince 2021 konala opět formou videokonference.

Řídící orgány Nadání reagovaly i v koronavirovém roce 2021 na tíživou existenční situaci nájemníků nebytových prostor v nadačních domech, jejichž ekonomická činnost byla v důsledku vládních opatření přerušena nebo velmi výrazně omezená. V duchu Hlávka odkazu, v souladu s rozhodnutím prezidia a správní rady z roku 2020 nebyla v případě nájemců nebytových prostor ani v roce 2021 uplatňována inflační doložka. Na své schůzi 26. dubna 2021 vyjádřila správní rada souhlas s postupem, kdy nájemníkům, kteří předložili oprávněnou žádost o slevy nájemného z nebytových prostor byla poskytnuta sleva třikrát 30% snížení měsíčního nájemného, a zmocnila prezidium Nadání, aby po dobu dalších šesti měsíců rozhodovalo o případných dalších slevách na nájemném z nebytových prostor. Rozhodla, že stejně jako v roce 2020 nebudou poskytovány slevy na nájem z bytových prostor.

Mimořádná opatření v oblasti ekonomické a provozní, o kterých rozhodla správní rada, prezidium Nadání a předseda Nadání prof. Pavlíček, realizovali administrátor Nadání doc. Šobr a ředitel Správy budov Ing. Beneš. Po celou dobu nouzového stavu byl průběžně zajišťován provoz administrace Nadání. Na základě pokynů předsedy Nadání a v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu byly připraveny metodické pokyny pro spolupráci se subdodavatelskými firmami a soubor opatření pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Navzdory nestandardním podmínkám byly i v roce 2021 splněny všechny plánované rekonstrukce bytových jednotek, zařazených do čtvrté etapy revitalizace nadačního bytového fondu. Zvláštní soubor mimořádných opatření v souvislosti s nouzovým stavem byl k dispozici i nájemníkům v nadačních domech. Pravidelně byla prováděna desinfekce vnitřních i vnějších prostor nadačních domů. V rámci zajištění větší bezpečnosti bylo zajištěno i pravidelné noční uzavírání vnitrobloku Hlávkových domů, s čímž byly spojeny další investice a stavení úpravy. Nájemníky bylo toto opatření velmi oceněno.

V oblasti nadační činnosti realizovala mimořádná opatření, o kterých rozhodla správní rada, prezidium Nadání a předseda Nadání prof. Pavlíček, tajemnice Nadání PhDr. Rýdlová. Garantovala tuto základní činnosti Nadání, jejíž fungování nebylo zásadním způsobem omezeno.

Za realizaci přijatých opatření v lužanském areálu odpovídala správcová zámku Josefa Hlávky Hana Kaufnerová.

Díky operativnosti a systémovosti opatření, které byly v souvislosti s epidemiologickou situací v roce 2021 přijaty, se podařilo tento druhý mimořádně obtížný rok relativně dobře zvládnout.

1. PŘEHLED O MAJETKU NADÁNÍ A JEHO ZÁVAZCÍCH

Podstatnou část majetku Nadání tvoří nemovitý majetek na území hlavního města Prahy a v katastru obce Lužany u Přeštic. V Praze Nadání vlastní objekt na adrese Praha 1, Vodičkova č. p. 736/15 a 736/17, dále Jungmannova č. p. 736/10, 736/12 a 736/14, kde jsou k dispozici byty i nebytové prostory. Další objekt ve vlastnictví Nadání se nachází na adrese Praha 4, Hvězdova č. p. 1322/37 a jedná se převážně o bytový dům. Tyto dva objekty jsou rozhodující pro krytí finančních potřeb hospodářské i nadační činnosti Nadání.

V Lužanech u Přeštic vlastní Nadání zámek, který byl rodinným sídlem Josefa Hlávky, a přilehlá hospodářská stavení, která původně sloužila zemědělským účelům. Toto středisko

je ztrátové a je financováno z pražských výnosů. Dále je v majetku Nadání rodinná hrobka Josefa Hlávky na přeštickém hřbitově.

Ke dni 16.9.2014 byl Katastrálním úřadem pro hl. m. Prahu proveden v katastru nemovitosti vklad, kterým přešlo vlastnické právo k bytu č. 4, v domě Věkova 1248, Praha 4 - Braník z paní Jarmily Steklé na Nadaci „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. V tomto bytě bydlela paní Steklá až do své smrti, v současné době je byt zrekonstruován a pronajat.

Na základě příkazu předsedy správní rady byly provedeny pravidelné fyzické inventury DHIM, DNIM a kulturního mobiliáře k 31. 12. 2021 na střediscích Praha a Lužany. Nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

a) Přehled majetku Nadání

Účetní stav dlouhodobého majetku k 31.12.2021 [v tis.Kč]	403 116
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	0
Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku (078)	0
Pozemky (031)	84 382
Umělecká díla a předměty (032)	29 985
Stavby (021)	302 007
Oprávký ke stavbám (081)	-24 446
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	3 701
Oprávký k samost. movitým věcem a souborům movitých věcí (082)	-2 259
Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	852
Oprávký k drobnému dlouhodobému majetku (088)	-852
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	9 746

Hlavní změny ve výši dlouhodobého majetku Nadání k 31. 12. 2021:

Navýšení majetku na účtu 021 – stavby o 6 322 tis. Kč. K takto výraznému zvýšení došlo zejména zhodnocením bytových a nebytových prostor budov v Praze, na účtu 022 došlo k navýšení výstavbou trafostanice v Lužanech. Další investovaných 9 746 tis. je ve fázi nedokončených rekonstrukcí na jednotlivých analytikách účtu 042.

Stav zásob k 31. 12. 2021 [v tis. Kč]

1 689

Podstatnou část zásob materiálu a to ve výši 316 tis. Kč, tvoří reprezentativní publikace „Hlávkovy Lužany“, kterou vydalo Nadání vlastním nákladem. Předpokládá se, že podstatná část nákladu bude postupně použita v rámci nadační činnosti. Na zásobách zůstává i dubové dřevo, které bylo vytěženo v r. 2013. V r. 2015 byla část použita na výrobu nových zámeckých oken. K 31. 12. 2021 zůstalo na skladě dubové dřevo ve výši 112 tis Kč. V roce 2020 byly vyrobeny nové medaile, jejichž současná hodnota je 170 tis Kč. Položku ostatní skladové zásoby tvoří část majetku z dědictví po paní Steklé, která byla určena k dalšímu prodeji.

Stav krátkodobého finančního majetku k 31. 12. 2021 [v tis. Kč] 33 463

Na běžných účtech Nadání byl k 31. 12. 2021 zůstatek 33 105 tis. Kč. Zbývající finanční majetek je tvořen hotovostí v pokladnách v Praze a Lužanech v celkové výši 291 tis. Kč a ceninami v celkové hodnotě 67 tis. Kč.

Stav pohledávek k 31. 12. 2021 [v tis. Kč]	4 897
z toho:	
- odběratelé (311)	2 146
- poskytnuté provozní zálohy (314)	748
- ostatní pohledávky (315)	2 481
- opravná položka k pohledávkám (391)	-484
-pohledávky za zaměstnanci (335)	6
-jiné pohledávky (378)	0

Odběratelé (311): na tomto účtu jsou vedeny pohledávky z pronájmu bytových i nebytových prostor a dále rozúčtované náklady za služby, vodu, plyn, elektřinu a další, které byly přefakturovány nájemcům do konce roku 2021 a nebyly dosud uhrazeny.

Poskytnuté provozní zálohy (314): jedná se o zálohy poskytnuté dodavatelům energií, vody, služeb a zejména stavebních prací.

Ostatní pohledávky (315): pohledávky za služby spojené s nájmem. Jde o náklady nájemců za služby, vodu, plyn, elektřinu, výtah a odpad za rok 2021, které se přeúčtují na základě ročního vyúčtování služeb v květnu následujícího roku.

Opravná položka k pohledávkám (391): opravné položky vytvořené k pohledávkám, které splňovaly zákonné podmínky pro jejich vytvoření

Pohledávky za zaměstnanci (335): záloha zaměstnancům na drobná vydání

Jiné pohledávky (378): bez pohybu

Jiná aktiva celkem k 31. 12. 2021 [v tis. Kč]	49
náklady příštích období (381)	49

Náklady příštích období (381) : jedná se o již vyfakturovaný materiál a služby na další roky, např. předplatné Codexis do roku 2022, roční pojištění majetku apod.

b) Cizí zdroje Nadání

Cizí zdroje k 31. 12. 2021 [v tis. Kč]	12 932
z toho:	
- dodavatelé (321)	3 112
- přijaté zálohy (324)	3 955
- zaměstnanci (331)	242
- závazky k institucím SZ a VZP (336)	118
- daň z příjmů (341)	0
- ostatní přímé daně (342)	25
- ostatní daně a poplatky (345)	1
- dohadné účty pasivní (389)	56
- výdaje příštích období (383)	0
- ostatní závazky (379)	0
- přijaté zálohy dlouhodobé	5 423

Dodavatelé (321): jedná se zejména o faktury za energie, plyn, vodu, úklid, ostrahu, telekomunikace, právní služby, ubytování na Hlávkově koleji, stavební práce a údržbu, které se fakticky vztahují k roku 2021, ale byly uhrazeny až v následujícím roce.

Přijaté zálohy (324): zde jsou zaúčtovány hlavně přijaté zálohy na služby, které budou vyúčtovány až během následujícího roku, platby nájmů předem, na dlouhodobých zálohách pak přijaté jistoty z nájemních smluv.

Zaměstnanci (331), závazky k institucím SZ a VZP (336), ostatní přímé daně (342): tento závazek vyplývá ze zpracování a úhrady prosincových mezd v lednu 2021.

Daň z příjmů (341): za tento rok nevznikla nadaci daňová povinnost.

Dohadné účty pasivní (389): jedná se o případy, které nelze zaúčtovat jako běžné závazky, avšak věcně a časově s daným účetním obdobím souvisí náklad v předpokládané výši. Jedná se např. o nevyfakturované, ale provedené práce nebo dodávky služeb, které nebyly do konce roku vyúčtovány.

2. PŘEHLED O POUŽITÍ MAJETKU NADÁNÍ

a) Nadační činnost

Stejně jako v předchozím „koronavirovém roce“ i v roce 2021 plnilo Nadání poslání a odkaz svého zakladatele Josefa Hlávky, které vyjádřil ve své poslední vůli v roce 1904. Nadačními příspěvky podporovala správní rada Nadání zejména vynikající studenty českých veřejných vysokých škol, nadějně vědecké pracovníky a talentované mladé umělce, kteří prokázali schopnost tvořivé činnosti. Při rozhodování o přiznání nadačních příspěvků respektovala správní rada Nadání vždy zásady, které Josef Hlávka definoval ve své poslední vůli. Přihlížela k sociálním podmínkám žadatelů o nadační příspěvek, neposkytovala nadační příspěvky pro obchodní, politické či církevní účely nebo pro poslání s nimi související. Prostřednictvím činnosti Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (dále NÚJH) podporovalo Nadání samostatnou badatelskou činnost zejména v oblasti českého národního hospodářství a jeho vývoje v kontextu širších společenských souvislostí historických, legislativních, politických, kulturních, sociologických i filozofických. Aktivity, které rada NÚJH

podporovala, byly vedeny snahou respektovat přání a odkaz Josefa Hlávky, aby český národ byl schopen obstát v ekonomické soutěži evropských i světových národů.

Správní rada a prezidium Nadání vyhověly v roce 2021 všem žadatelům, kteří splnili všechny náležitosti, které udělení nadačního příspěvku podmiňují a které byly zveřejněny v Programu nadační činnosti pro rok 2021 a také textu Veřejné soutěže o získání nadačních příspěvků (stipendií) Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Program je vydán tiskem, uveřejněn na webových stránkách Nadání a je zasílán vedení českých veřejných vysokých škol, vědeckým a odborným institucím i jednotlivcům. Úspěšní žadatelé o nadační příspěvek obdrželi přiznanou finanční částku po podpisu darovací smlouvy, která obsahuje i podmínky pro užití nadačního příspěvku. Do stanovené lhůty od podpisu smlouvy jsou pak stipendisté povinni zaslat do administrace Nadání zprávu o použití nadačního příspěvku. Zpráva je podepsána i garantem žádosti, který správní radě žadatele doporučil.

Částka vynaložená v roce 2021 na úhradu nadačních příspěvků schválených správní radou Nadání a radou NÚJH činila celkem **3 735 130,- Kč**. Jedná se zvláště o následující příspěvky:

Nadační příspěvky navazující na „legáty nadační“ podle poslední vůle Josefa Hlávky

Ve své poslední vůli z roku 1904 vyslovil Josef Hlávka přání, aby byly každoročně udělovány „legáty nadační“, pokud budou trvat podmínky, které pro jejich udělení stanovil. Přesto, že se společenské poměry několikrát změnily, správní rada i nadále respektuje toto přání Josefa Hlávky i jeho vztah k obmyšleným institucím, který vyjádřil ve své poslední vůli. V roce 2021 přiznala proto správní rada Nadání městu Přeštice částku **100 000,- Kč**. Částka byla použita na podporu talentovaných žáků na Základní škole Josefa Hlávky v Přešticích a žáků na přeštické Základní umělecké škole. Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech obdrželo částku **80 000,- Kč**. Vedení školy ji rozdělilo mezi studenty, kteří prokázali mimořádné úspěchy ve studiu na gymnáziu a ve vzdělávacích i mezinárodních soutěžích. Národnímu muzeu v Praze byla přiznána částka **100 000,- Kč**, která byla určena na doplnění sbírek muzea. Tato částka nebyla Národnímu muzeu vyplacena, neboť na oficiálním předání trvalých legátů na zámku Josefa Hlávky dne 16. listopadu 2021 zástupce Národního muzea chyběl.

Na tyto nadační příspěvky vynaložilo Nadání částku v celkové výši **180 000,- Kč**. V rámci „legátů nadačních“ Josefa Hlávky nominuje Vysoké učení technické v Brně své vynikající studenty na Cenu Josefa Hlávky. V roce 2021 nominoval rektor VUT na toto ocenění pět studentů. Každému z nich byla vyplacena částka 25 000,- Kč, což je zahrnuto v Ceně Josefa Hlávky.

Nadační příspěvky pro podporu vědecké, literární a umělecké činnosti

Tyto nadační příspěvky jsou určeny především vysokoškolským studentům v magisterském nebo doktorském studiu, mladým vědcům a umělcům. Ti také o ně projevují největší zájem, plánují-li studijní pobyt na některé ze zahraničních univerzit či vědeckém pracovišti, nebo chtějí-li se aktivně zúčastnit mezinárodní konference nebo umělecké soutěže. Vzhledem k celosvětové pandemické situaci kontaktovalo v roce 2021 (stejně jako v roce 2020) administraci Nadání na webových stránkách, telefonicky, dopisem či e-mailem mnohem méně zájemců o tento nadační příspěvek. Personální studijní pobyty na zahraničních univerzitách a ve vědeckých institucích byly vzhledem k epidemiologické situaci podstatným způsobem omezeny. Těm, kteří pracovníky nadace v této záležitosti oslovili byly zodpovězeny doplňující otázky a upřesněny podmínky, za kterých jsou nadační příspěvky správní radou přiznávány. Na základě těchto informací pak o nadační příspěvek ve formě cestovního, vědeckého nebo uměleckého stipendia správní radu požádalo 109 žadatelů a 87

z nich příspěvek získalo, neboť splnili požadované podmínky (seznam osob, jimž byly poskytnuty nadační příspěvky vyšší než 10 000,- Kč, viz kapitola 4 této zprávy).

V roce 1998 po dohodě s tehdejší přednostou kliniky a k uctění památky Josefa Hlávky, projektanta a stavitele Zemské porodnice v Praze (v současné době zde sídlí Gynekologicko-porodnická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice) schválila správní rada Nadání **každoroční udělení tří doktorských stipendií vybraným mladým lékařům kliniky**, každé ve výši 20 000,-Kč. Kandidáty na stipendia navrhuje správní radě přednosta kliniky. Přednosta kliniky kandidáty na toto ocenění správní radě v roce 2021 navrhl, stipendia byla vybraným mladým lékařům udělena (jejich seznam viz kapitola 4 této zprávy). Bohužel se, stejně jako v roce 2020 vzhledem k neuspokojivé epidemiologické situaci, neuskutečnil tradiční novoroční koncert v kapli porodnice, který každoročně pořádalo vedení kliniky také jako připomínku Josefa Hlávky.

Dne 16. listopadu 2021 bylo v lužanském zámku poprvé předáno ocenění **pro nejlepší studenty elektrotechnických fakult**. Na základě podnětu a díky daru emeritního profesora Elektrotechnické fakulty Západočeské univerzity prof. Ing. Daniela Mayera, DrSc., byla třem vybraným mimořádně talentovaným studentům magisterského nebo doktorského studia Elektrotechnické fakulty ČVUT v Praze, Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně a Elektrotechnické fakulty ČZU v Plzni předán diplom a částka 25.000,- Kč. Jména tří oceněných studentů viz kapitola 4 této zprávy.

Všichni úspěšní i neúspěšní žadatelé byli o výsledku projednání své žádosti správní radou Nadání informováni telefonicky či písemně. Většina žadatelů, kterým byl nadační příspěvek přiznán a vyplacen, poslala do administrace Nadání zprávu o využití nadačního příspěvku v dohodnutém termínu.

V roce 2021 bylo na podporu vědecké, literární a umělecké činnosti vynaloženo celkem **596 700,- Kč**.

Medaile Josefa Hlávky

Medaile je určena vybraným nestorům a zakladatelským osobnostem české vědy a umění jako ocenění jejich celoživotního díla. Na návrh vedení pražských vysokých škol a předsedy AV ČR ji uděluje správní rada Nadání od roku 1996. Do roku 2002 byla oceněným spolu s diplomem předávána finanční částka 20 000,- Kč. Rozhodnutím správní rady ze dne 8.9.2003 byla tato částka zvýšena na 50 000,- Kč. Dne 28. 8. 2017 rozhodla správní rada, aby byla tato částka zvýšena na 75 000,- Kč. Medaile Josefa Hlávky jsou oceněným obvykle slavnostně předávány v předvečer státního svátku 17. listopadu na lužanském zámku.

Na návrh předsedkyně Akademie věd České republiky získal medaili RNDr. Jan Laštovička, DrSc., který je dlouholetým excelentním, mezinárodně uznávaným pracovníkem Ústavu fyziky atmosféry AV ČR. Po celou dobu svého odborného působení cílevědomě budoval ionosférickou „školu“, zasloužil se o vybudování jedinečného vědeckého týmu, jenž realizuje výzkum ionosféry a jejích dynamických vazeb. Je nestorem v oblasti výzkumu dlouhodobých trendů a klimatických změn v horní atmosféře a ionosféře Země včetně dopadů například na šíření signálů globálních polohových systémů (GPS). Pod jeho vedením stávající oddělení Ionosféry a aeronomie významně posílilo experimentální infrastrukturu doma i ve světě. V letech 1998 – 2006 byl ředitelem Ústavu fyziky atmosféry, navázal desítky mezinárodních spoluprací, přes dva tisíce citací svědčí o jeho vysoké vědecké erudici.

Na návrh rektora Akademie výtvarných umění byla medaile udělena doc. akad. soch. Miladě Othové. Milada Othová je v současném českém sochařství vnímána především jako významná medailérka a autorka zaměřená na formát reliéfu. K hlavním charakteristikám jejího výtvarného výrazu náleží jakýsi náznak, nedoslovnost formy, společně s měkkou modelací extrémně citlivou ke světelným proměnám. Témata metaforicky odkazují k poetice přírodního světa, ale i osudové obtížnosti individuální životní cesty. Atmosféra výjevů má

intimní charakter, do kterého nechává citlivě vstupovat i písmo. Je nositelkou mnoha významných ocenění, svými pracemi je zastoupena ve veřejných sbírkách v ČR i zahraničí. Respekt získaný v oblasti medailérského umění a dlouhodobé úspěšné pedagogické působení vystupují jako dva silné aspekty jejího života, jenž kontinuálně již po několik desetiletí obohacuje a současně umělecky spoluvytváří prostor českého sochařství.

Na návrh rektora Univerzity Karlovy byl medailí oceněn prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. Celý jeho profesní život je spjat s Univerzitou Karlovou, s historií národů a států Latinské Ameriky, se vztahy Latinské Ameriky s USA a vztahy Latinské Ameriky a českých zemí. Na Filozofické fakultě UK se zasloužil o založení a formování Střediska ibero-amerických studií, které od roku 1990 jako nezávislé pracoviště FF UK vedl. Absolvoval řadu zahraničních badatelských pobytů, publikoval několik desítek odborných monografií, stovky studií, každoročně pořádá vědecká sympozia zaměřená na česko-latinskoamerické vztahy. Je skvělým pedagogem a širší veřejnosti je znám jako autor mnoha popularizačních děl z dějin Latinské Ameriky a jako pilný komentátor soudobého dění ve sdělovacích prostředcích. Je nositelem řady tuzemských i mezinárodních ocenění.

Na návrh rektora Vysoké školy chemicko-technologické se stal nositelem medaile prof. RNDr. Štěpán Urban, CSc. Po absolvování fyzikální chemie na Přírodovědecké fakultě UK působil v Ústavu fyzikální chemie a elektrochemie J. Heyrovského AV ČR. Od roku 1990 se začal intenzivně věnovat pedagogické činnosti a v roce 2004 přešel na VŠCHT. Zabývá se vysoce rozlišenou spektroskopií, kvantovou mechanikou molekul a jejich slabými interakcemi. V posledních sedmi letech se také zabývá forenzní analýzou pachových stop. Získal jako řešitel 12 grantových projektů (včetně jednoho evropského), které mu umožnily vybudovat na VŠCHT unikátní laboratoře jednak pro mikrovlnnou, centimetrovou, submilimetrovou vysoce rozlišenou spektroskopii, dále pro terahertzovou spektroskopii a špičkovou olfaktorickou laboratoř. Všechny tyto laboratoře jsou jediné v ČR.

Vyplaceno tak bylo **300 000,- Kč.**

Cena Josefa Hlávky

Ceny Josefa Hlávky byly v roce 2021 uděleny po dvacáté deváté. Poprvé bylo toto ocenění vybraným studentům a mladým vědeckým pracovníkům uděleno v roce 1993. Dne 16. listopadu jim byly na zámku Josefa Hlávky v Lužanech předávány diplomy ceny a proplacena částka 14 000,- Kč. Od roku 1994 byla cena spojena s předáním částky 20 000,- Kč a v roce 2009 rozhodla správní rada o navýšení částky na 25 000,- Kč každému z nositelů Ceny Josefa Hlávky. Na toto významné ocenění bylo rektory pražských veřejných vysokých škol, rektorem Vysokého učení technického v Brně a předsedkyní Akademie věd ČR nominováno v roce 2021 52 nejlepších studentů, absolventů, doktorandů či mladých vědeckých pracovníků. Slavnostní předání diplomů a šeků nominovaným kandidátům se uskutečnilo dne 16. listopadu 2021 v zámku Josefa Hlávky v Lužanech. Cena Josefa Hlávky je prestižním oceněním a předsedkyně Akademie věd ČR i rektori vysokých škol, kteří se na výběru studentů, mladých vědců a umělců podílí, jsou zárukou každoročního výběru skutečně těch nejlepších.

Seznam oceněných, kterým byl diplom a částka 25.000,- Kč předány v roce 2021 viz kapitola 4 této zprávy. Jedné z oceněných budou diplom a částka 25.000,- Kč předány v roce 2022.

Vyplaceno bylo celkem 1 275 000,- Kč.

Cena architekta Josefa Hlávky v mezinárodní soutěži Young Architect Award ABF

Od roku 2007 je na základě platné smlouvy mezi Nadáním a organizací ABF tato cena udělována každoročně. Členem odborné komise, která garantuje výběr nejlepších prací v kategorii studentské práce, je prof. Ing. arch Josef Pechar, CSc., člen správní rady a prezidia

Nadání. V roce 2021 nebyla však veřejná soutěž na získání tohoto ocenění organizací ABF vyhlášena. Důvodem byla nepříznivá epidemiologická situace

Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu

Toto cenění uděluje Nadání spolu s Nadací Český literární fond (dále Nadace ČLF) na základě obnoveného statutu Literární ceny Josefa Hlávky z roku 1995. Původní název Literární cena Josefa Hlávky byl v roce 2011 změněn na Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu. V současné době je ocenění udělováno na základě platné Smlouvy o společném financování Ceny Josefa Hlávky za vědeckou literaturu, uzavřené roku 2014, která navázala na smlouvy předchozí. Proto byla i v roce 2021 vyhlášena a vyhodnocena veřejná soutěž o získání tohoto prestižního ocenění pro vědecké a odborné publikace, které byly vydány v roce 2020. Výběr nejlepších publikací zajistila ve čtyřech kategoriích (společenské vědy, živá příroda, neživá příroda, lékařské vědy) odborná komise Nadace ČLF, jejímž členem je i prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc, člen správní rady Nadání. Výše nadačního příspěvku pro každého autora nebo autory, jejichž dílo zvítězilo v dané kategorii je 50 000,- Kč. Na základě výše zmíněné platné smlouvy přispívá Nadání i Nadace ČLF na financování ceny rovným dílem každá 100 000,- Kč. Nadání hradí i všechny výdaje spojené se slavnostním udělováním cen, které se v roce 2021 konalo v sídle Nadání v Praze.

Do soutěže bylo v roce 2021 přihlášeno 85 knižních publikací. Hodnotící komise vybrala v jednotlivých kategoriích tyto nejlepší publikace následujících autorů:

Cenu Josefa Hlávky za vědeckou literaturu:

V oblasti společenských věd:

prof. PhDr. Martin Hliský

za knihu Shakespearova Anglie. Portrét doby (Academia)

V oblasti vědy o neživé přírodě:

PhDr. Jarmila Čiháková, Martin Müller, et al.

za knihu Malostranská rotunda sv. Václava v Praze (Národní památkový ústav v Praze)

V oblasti vědy o živé přírodě:

MUDr. Jakub Hurych, MUDr. Roman Štícha et al.

za knihu Lékařská mikrobiologie – repetitorium (Triton)

V oblasti lékařské vědy:

prof. MUDr. Zdeněk Krška a kolektiv

Onemocnění slinivky břišní. Albertova sbírka (nakl. a vyd. We Make Media)

Celkem bylo na Literární cenu Josefa Hlávky v roce 2021 vynaloženo **100 000,- Kč**

Kolej Josefa Hlávky v Jenštejské ulici

Z historie koleje

V letech 1901 – 1904 Josef Hlávka inicioval a financoval postavení budovy koleje č. p. 1966 v katastrálním území Nové Město v obci Praha. Trhovou smlouvou z 29. května 1903 bylo vlastnické právo vloženo na spolek „Studentské koleje českých vysokých škol pražských“. Kolej byla uvedena do provozu v zimním semestru roku 1904. Budova koleje nikdy nebyla a ani v současnosti není ve vlastnictví či správě Nadání. Do roku 1952 vlastnil budovu výše zmíněný spolek. Rozhodnutím ministra školství ze dne 27. června 1952 bylo vlastnické právo k Hlávkově koleji vloženo pro Československý stát - ministerstvo školství. Dne 30. června 1967 předalo ministerstvo školství budovu koleje do užívání Správě účelových zařízení ČVUT Praha, která výkon práva hospodaření realizovala až do 31. prosince 1998. V souladu se zákonem č. 111/1998 Sb. přešla budova koleje do vlastnictví Českého vysokého učení technického pod podmínkou, že mezi ČVUT a Nadáním bude uzavřena smlouva, v níž bude garantována realizace posláni kolejní budovy, které jí dal Josef Hlávka, totiž sloužit pro

ubytování vynikajících, leč nemajetných studentů českých vysokých škol pražských. Smlouva byla podepsána 11. června 1999 a stanoví, že v Hlávkově koleji budou s podporou Nadání ubytování především studenti doktorského studia pražských vysokých škol, kteří dosahují výborných studijních výsledků, jsou nemajetní, nemají byt v Praze a nejsou podnikateli. S účinností od 1. září 2012 byl nadační příspěvek pro každého ze studentů ubytovaných v Hlávkově koleji navýšen o 400,- Kč, tedy z původních 800,- Kč na 1.200,- Kč měsíčně. Správní rada Nadání rozhodla dne 20. června 2016, s účinností od 1. září 2016, že nadační příspěvek pro každého vybraného studenta se navyšuje měsíčně o 700,- Kč a činí tak 1.900,- Kč měsíčně. Nadační příspěvek pobírá student po dobu 12 měsíců počínaje zářím daného roku.

Současnost koleje

V současné době může být v jednolůžkových či dvoulůžkových pokojích, které mají vlastní sociální zařízení, ubytováno 230 studentů. Na koleji mohou být v programu Nadání kromě vybraných studentů v doktorském a magisterském studiu pražských veřejných vysokých škol ubytování též vynikající mladí akademičtí a vědečtí zaměstnanci AV ČR, ČVUT i dalších pražských veřejných vysokých škol, kteří mají výborné vědecké a pedagogické výsledky, jsou nemajetní, nemají byt v Praze a nejsou podnikateli. Výběr vhodných kandidátů na ubytování v Hlávkově koleji garantují rektori vysokých škol a předsedkyně Akademie věd České republiky, kteří podávají návrh na udělení nadačního příspěvku správní radě Nadání. Darovací smlouva na nadační příspěvek i dekret na ubytování se vystavuje vždy na jeden akademický rok.

Aktuální problémy studentů ubytovaných v Hlávkově koleji jsou operativně řešeny ve spolupráci s kolejí radou, vedením koleje, ČVUT i SUZ ČVUT.

O nadační příspěvek podporující ubytování v Hlávkově koleji se pro akademický rok 2021/2022 přihlásilo celkem 33 studentů z Českého vysokého učení technického, Univerzity Karlovy a dalších pražských vysokých škol, Akademie věd České republiky včetně studentů v rámci projektu „Program podpory studia studentů – krajanů, trvale žijících v zahraničí“. Všem byl nadační příspěvek Nadání na ubytování v Hlávkově koleji přiznán Z tohoto počtu se k 10. září 2020 v koleji v nadačním programu ubytovalo 29 studentů, 4 do koleje nenastoupili. Po dobu, kdy jsou studenti v Hlávkově koleji aktuálně ubytováni, mají nárok čerpat nadační příspěvek ve výši 1 900,- Kč měsíčně po celý akademický rok 2021/2022. Správní rada respektuje přání Josefa Hlávky, aby v koleji byli ubytováni jen sociálně potřební studenti. V tomto smyslu byly upraveny i podmínky smlouvy, jejímž podpisem získává student nárok na nadační příspěvek pro ubytování v Hlávkově koleji. Nadání bere v potaz i aspekt vynikajících studijních výsledků, který garantuje vedení příslušné vysoké školy.

Na ubytování studentům přispělo Nadání v roce 2021 částkou **511 100,- Kč**.

Světová pandemie koronaviru (COVID-19) způsobila, že vysokoškolská výuka v roce 2021 probíhala částečně distančně, což ovlivnilo i pobyt studentů ve vysokoškolských zařízeních. Mnozí studující v bakalářských a magisterských programech odjeli z Prahy a účastnili se distanční on-line výuky ze svých domovů. Vzhledem k tomu, že většina studentů, kteří v Hlávkově koleji bydlí v našem nadačním programu, studuje již v individuálních doktorských programech, není pro ně on-line výuka aktuální a zůstali proto v koleji bydlet.

17. listopad před budovou koleje

V Hlávkově koleji bydlel Jan Opletal, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, který se v roce 1939 stal obětí střelby do demonstrantů, kteří si 28. října připomínali vznik Československé republiky. Na paměť obětí nacistického teroru, mezi nimiž byli i další studenti Hlávkovy koleje, pořádá Nadání každoročně dne 17. listopadu ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu a Studentskou komorou Rady vysokých škol

vzpomínkovou slavnost před budovou Hlávkovy koleje za účasti představitelů českého státu a pražských vysokých škol, bývalých i současných studentů Hlávkovy koleje.

Vzhledem k příznivější epidemiologické situaci a vzhledem k nařízení vlády ČR se v roce 2021 akce spojené s oslavou 17. listopadu - Mezinárodního dne studentstva mohly opět konat. Podmínkou bylo dodržení všech hygienických předpisů. v omezeném rozsahu. Proto se připomenutí událostí a uctění památky studentů z roku 1939 i připomenutí událostí z roku 1989 před Hlávkovou kolejí opět uskutečnilo v obvyklém čase od 9:00 do 10:00 hodin za účasti veřejnosti, projevů veřejných činitelů, pěveckého vystoupení a účasti vojenské jednotky. K pamětním deskám na budově koleje byly položeny květinové dary.

Prostor před Hlávkovou kolejí byl jako každý rok zajištěn zábořem, dopravními značkami zákaz stání a zastavení, tři překážející auta byla odtažena.

Díky spolupráci s Policií ČR a pořádkové službě, kterou zajistili studenti ze Studentské komory Rady vysokých škol, proběhla akce bez problémů. Celou akci přenášela v přímém přenosu Česká televize.

Koncert ke státnímu svátku 17. listopadu se ve spolupráci s ČVUT konal v Betlémské kapli. Tradičně vystoupil s hudebním programem Orchestr a sboru Univerzity Karlovy. Před koncertem zazněly projevy k výročí 17. listopadu. Za Nadání vystoupil s projevem předseda Nadání prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc.

Velmi pozitivně se projevila partnerská spolupráce Nadání s vysokými školami a AV ČR stejně jako rozvíjející se spolupráce se Studentskou komorou Rady vysokých škol, která vyústila v obnovení Mezinárodního dne studentstva jako státního svátku ČR.

Činnost Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky (dále jen NÚJH)

Posláním Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky je podpora badatelské činnosti, především v oblasti českého národního hospodářství a jeho vývoje, stejně jako v oblasti aktuálních ekonomicko-sociálních a dalších problémů české společnosti. Ústav neprovádí vlastní vědecký výzkum, podporuje však samostatnou badatelskou činnost vědeckých pracovníků, aby bylo dosaženo cílů určených Josefem Hlávkou, tedy „...*ku povznesení českého národa...*“ tak, aby obstál v mezinárodní soutěži. K tomu účelu slouží nadační příspěvky udělované radou NÚJH ve formě individuálních tvůrčích stipendií.

Do veřejné soutěže o získání nadačních příspěvků (stipendií), kterou vyhlásila rada NÚJH v lednu 2021, bylo zasláno 18 projektů, 4 z nich byly přijaty v prvním kole, 4 byly zamítnuty v druhém kole. Ve třetím kole byly zamítnuty další 2 projekty, 6 však bylo přijato bez připomínek a 2 byly přijaty podmíněčně. Nadační příspěvek ve formě individuálního tvůrčího stipendia k napsání odborné studie tak získalo v roce 2021 12 odborníků. Stipendium je zpravidla vypláceno ve dvou splátkách, podmínkou je splnění všech stanovených podmínek a odevzdání práce. Každý autor má garanta, člena rady NÚJH. Vypracované studie jsou posouzeny nejméně dvěma oponenty a procházejí odbornou rozpravou.

Členové rady NÚJH, kteří jsou garanty jednotlivých studií, projednávají se stipendisty podmínky jejich spolupráce, poskytují jim odborné konzultace a dbají na dodržování dohodnutých termínů. Tyto aktivity se v roce 2021 uskutečňovaly především elektronicky. Od ledna 2021 do prosince 2021 se uskutečnilo 5 oponentur. Mimo ediční řadu byla v rámci připomenutí 190. výročí narození Josefa Hlávky vydána publikace *Josef Hlávka a česká národní a státní identita*.

V roce 2021 bylo stipendistům NÚJH vyplaceno **373 000,- Kč,-** (seznam viz kapitola 4 této zprávy) a v ediční řadě „Studie NÚJH“ byly publikovány 4 odborné práce. Každá ze studií NÚJH má své číslo ISBN. Anotace prací publikovaných v daném roce v edici Studie NÚJH jsou uveřejněny na webových stránkách Nadání.

Na vydání publikací bylo vynaloženo **183 134,- Kč** (viz kapitola 4 této zprávy).

Činnost rady NÚJH je dlouhodobě a úspěšně zaměřena i na témata, která umožňují podrobněji studovat historii Nadání, odkaz, dílo i život jejího zakladatele Josefa Hlávky, stejně jako osudy jeho spolupracovníků, přátel nebo pokračovatelů.

Mezinárodní vztahy Nadání a podpora studentů z českých národnostních menšin

Nadání již tradičně udržuje a rozvíjí vztahy s Národní univerzitou Jurie Fed'koviče v Černovicích na Ukrajině, která je zastřešena dvoustrannou dohodou o spolupráci. Naplňována je i smlouva o spolupráci se Školským spolkem Jana Ámose Komenského ve Vídni.

V součinnosti s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvem zahraničí ČR a vedením vybraných veřejných vysokých škol v Praze byl již v roce 2019 připraven projekt podpory studentů z řad českých národnostních menšin (žijících v zahraničí), kteří mají předpoklady a zájem úspěšně studovat na veřejných vysokých školách v České republice. Pilotní projekt byl realizován též v roce 2019 a směřován k studentům z české menšiny žijící v Chorvatsku, Rumunsku a Srbsku. V roce 2021 bylo v tomto programu pokračováno. V rámci projektu, byli ve studiu Nadáním podpořeni studentka (PaedF UK) a student (ČZU) z české menšiny v Srbsku. Dále pak studentka doktorského studia z české menšiny trvale žijící v Argentině (FSI ČVUT) a studentka magisterského studia původem z Gruzie (FA ČVUT). Jejich seznam viz kapitola 4 této zprávy.

Na podporu jejich studia bylo vynaloženo **216 196,- Kč**

Akce k 190. výročí narození Josefa Hlávky

Přesto, že jsme si toto významné Hlávkoovo výročí připomínali v druhém roce epidemiologické krize, podařilo se uspořádat důstojné akce, které osobnost Josefa Hlávky připomněly nejen české veřejnosti, ale také v mezinárodním kontextu.

Dne 11.2.2021 uspořádala Národní univerzita Jurie Fed'koviče v Černovicích na Ukrajině videokonferenci při příležitosti 10. výročí zapsání Hlávkoova architektonického komplexu v Černovicích na Ukrajině do seznamu UNESCO a k připomenutí 190. výročí narození Josefa Hlávky. Za Nadání se zúčastnili prof. Ivan Wilhelm, prof. Milan Žák, JUDr. Jan Bárta a prof. Jan A. Víšek. Zdravice, kterou pro tuto příležitost připravil prof. Wilhelm, byla prezentována na webových stránkách univerzity i Nadání.

Žáci a učitelé Základní školy v Přešticích, která od roku 2012 nese jméno Josefa Hlávky, na výročí svého slavného rodáka nezapomněli. Během distanční výuky vznikaly výtvarné práce a prezentace o životě a díle Josefa Hlávky. Rovněž připravili video-povídání o Hlávkově životě a jeho celoživotní práci očima dětí s názvem "Hovory s Josefem Hlávkou". Video bylo natočeno na místech, která jsou s Hlávkou spojena – v rodném Hlávkově domě v Přešticích, v chrámu Nanebevzetí Panny Marie, na zámku Josefa Hlávky v Lužanech i v budovách přeštické základní školy. Žákyně školy připravily kvíz "Jak znáte Josefa Hlávku?", ve kterém si může každý ověřit své znalosti o významném přeštickém rodákovi.

Pracovníci Domu historie Přešticka pod vedením vedoucí Drahomíry Valentové připravili k 190. výročí narození Josefa Hlávky v prostoru Městského a okresního úřadu v Husově ulici v Přešticích, malou výstavu o svém slavném přeštickém rodákovi. Na šesti panelech byly umístěny fotografie ze života Josefa Hlávky, fotografie jeho nejslavnějších stavebních komplexů i dokumenty, které návštěvníky seznámily s jeho myšlenkovým odkazem. Mimo ediční řadu Studie NÚJH byla v rámci připomenutí 190. výročí narození Josefa Hlávky vydána publikace „Josef Hlávka a česká národní a státní identita“.

Ve spolupráci s vedením Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a vedením Všeobecné fakultní nemocnice v Praze byla dne 20.9.2021 v areálu kliniky (Zemské porodnice), kterou Josef Hlávka projektoval a postavil umístěna bronzová kopie jeho sochy - polopostavy v

životní velikosti od sochaře J. V. Myslbeka. Vedení Gynekologicko-porodnické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy i vedení Všeobecné fakultní nemocnice v Praze se k osobnosti a hodnotám Josefa Hlávky dlouhodobě a aktivně hlásí. Správní rada Nadání Hlávkových se proto rozhodla darovat kopii významného Myslbekova díla VFN k instalaci do prostoru Hlávkovy stavby Zemské porodnice u Apolináře jako symbol hodnot, které architekt a stavitel do této stavby vložil v oblasti odborně lékařské, sociální i umělecké.

Věcný dar reprezentuje částku **398 090,- Kč**.

Využívání zámku Josefa Hlávky v Lužanech

Správní rada respektuje přání Josefa Hlávky, aby jeho zámek v Lužanech byl místem, kde se scházejí významné vědecké a umělecké osobnosti českého národa. Hosty na zámku byli v minulých letech zejména představitelé vedení Akademie věd ČR, Univerzity Karlovy, Českého vysokého učení technického a dalších veřejných vysokých škol, Národního muzea, Národního technického muzea, Národní galerie i dalších vědeckých a uměleckých organizací. Na zámku se konají pravidelná zasedání správní rady Nadání a rady NÚJH. V průběhu roku 2021 byl v důsledku světové koronavirové pandemie několikrát vyhlášen nouzový stav a s tím související epidemiologická opatření vlády České republiky. Proto byl obvyklý provoz zámku omezen a většina z tradičních společenských akcí se nemohla konat. V souvislosti s úmrtím dnem Josefa Hlávky (11. března 1908) se na zámku tradičně koná pietní vzpomínka na donátora Nadání a podle jeho přání z poslední vůle je v zámecké kapli sloužena bohoslužba. Správní rada však v roce 2021 stejně jako v roce 2020 aktuálně rozhodla, že se tato vzpomínka na Josefa Hlávku vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci konat nemůže. V červnu roku 2021 se na zámku nekonalo slavnostní předávání Cen Josefa Hlávky za vědeckou literaturu, kterou organizuje Nadání spolu s Nadací Českého literárního fondu. Předání ocenění se aktuálně konalo v sídle administrace Nadání v Praze. Koncem června se na zámku uskutečnilo výjezdní zasedání vedení ČVUT a přivítání nových lužanských občanů. V srpnu se konalo tradiční setkání vybraných účastníků Letní školy slovanských studií Ústavu bohemistických studií FF UK s významnými představiteli české vědy a umění, na kterém se hosté se seznamují s životem a dílem Josefa Hlávky, v kapli zámku pro ně byl uspořádán koncert, na kterém zazněly české lidové i zlidovělé písně v provedení souboru Musica Bohemica. V září se konala tradiční zahradní slavnost a v listopadu nejvýznamnější společenská akce Nadání - předávání trvalých legátů, Cen Josefa Hlávky nejlepším vysokoškolským studentům a mladým vědeckým pracovníkům AV ČR a Medaile Josefa Hlávky nestorům české vědy a umění.

Pro širokou veřejnost je zámek přístupný pouze po předchozí písemné žádosti a souhlasu předsedy správní rady Nadání. V červenci (3.7. - 6.7) a srpnu (24.8.- 29.8.) byl zámek zpřístupněn široké veřejnosti k prohlídkám, stejně jako v září v rámci Dnů evropského dědictví. Návštěvníkům byla kromě běžné vstupenky nabídnuta tzv. rodinná vstupenka, která zahrnovala rozšíření nabízených průvodcovských i dalších služeb.

V zámecké kapli a v zámeckém parku se po předchozí domluvě a po souhlasu správní rady opět konalo několik svatebních obřadů. Této příležitosti využívají mladé páry zejména z Lužan, Přeštic i Plzeňského kraje.

b) Náklady na provoz Nadání

Náklady na provoz Nadání jsou vynakládány zejména na provoz, údržbu a opravy všech nemovitostí, včetně památkově chráněných objektů, které jsou ve vlastnictví Nadání.

Náklady spojené s provozem představují položky na spotřebu materiálu, elektrické energie, vody, plynu, odvoz odpadů, náklady na služby, cestovné a přepravné, náklady na reprezentaci, pojistné, daň z nemovitosti, daň silniční a různé poplatky. Tyto náklady v roce 2021 činily celkem 4 473 tis Kč.

Další položkou jsou mzdové náklady (včetně dohod o provedení práce, odměn statutárních orgánů a náhrad mzdy) ve výši 3 846 tis Kč a s tím spojené náklady na pojištění pracovníků (zdravotní, sociální zákonné pojištění úrazu) ve výši 1 216 tis Kč a náklady na stravné 64 tis Kč.

Na opravy a udržování nemovitostí, které jsou v majetku Nadání, bylo vynaloženo 11 044 tis Kč. V Praze byly provedeny opravy objektů ve vlastnictví Nadání ve výši 10 008 tis Kč, v Lužanech bylo vynaloženo 1 036 tis Kč. Účetní odpisy dlouhodobého majetku byly ve sledovaném roce 2 653 tis Kč. Současně došlo ke zvýšení hodnoty objektů Nadání o 6 323 tis Kč, a to zejména zhodnocením budov v Praze prostřednictvím rekonstrukcí volných prostor.

3. PŘEHLED O DARECH PŘIJATÝCH NADÁNÍM

Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ je nadací, která je vzhledem ke svému majetku finančně nezávislá a veškeré náklady spojené se správou Nadání financuje ze svých zdrojů. Případné dary, které získá, pak používá výhradně ve prospěch nadační činnosti, pokud si dárce nepřeje jinak. V roce 2021 obdrželo Nadání dary v celkové výši 531 tis Kč.

4. PŘEHLED O OSOBÁCH, JIMŽ BYLY POSKYTNUTY NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY K ÚČELU, PRO KTERÝ BYLA NADACE ZŘÍZENÁ, V HODNOTĚ VYŠŠÍ NEŽ 10 000,- Kč

Nadační příspěvky byly použity účelně v souladu s posláním Nadání vyjádřeném v darovací smlouvě na základě rozhodnutí správní rady Nadání. Příjemci nadačních příspěvků podali o použití finančních prostředků písemnou zprávu.

Nadační příspěvky plynoucí z poslední vůle Josefa Hlávky

Gymnázium Klatovy – podpora nadaných studentů	80000
Město Přeštice – podpora školství a kultury	100000

Nadační příspěvky pro podporu vědecké, literární a umělecké činnosti

Tvrdý Václav	20000
Štrofová Helena, MUDr.	30000
Sedláková Barbora, PhDr.	20000
Musilová Jana, Ing.	15000

Kukal Jan	20000
Lepková Kamila, Msc.	20000
Dočekal Vojtěch, RNDr.	20000
Kothánková Kristýna	15000
Krpenský Antonín, Ing.	25000
Fránek Jakub, Ing.	25000
Vítek Martin, Ing.	25000
Utidjian Haig	100000
Utidjian Haig	50000
Dvořák Jan, MUDr.	20000
Laštůvka Zdeněk, MUDr.	20000

Dary studentům národnostních menšin

Canteros Maria Laura ,	78550
Stamenkovic Luka	30546
Sarkisova Nina	48550
Bužek Ivona	48550

Medaile Josefa Hlávky

Laštovička Jan, RNDr., DrSc.	75000
Othová Milada, doc. akad. soch.	75000
Opatrný Josef, Prof. PhDr.	75000
Urban Štěpán , Prof. RnDr.	75000

Seznam studentů pražských vysokých škol, brněnské techniky a mladých pracovníků Akademie věd České republiky, nositelů Ceny Josefa Hlávky 2020 ve výši 25 000,- Kč

Bělín Matěj , ing M.A.	25000
Bím Daniel , ing. Ph.D.	25000
Lórinčík Juraj	25000
Štofaník Jakub, PhDr.	25000
Levitner Šimon , MgA.	25000
Dejmek Tomáš , Ing.	25000
Voráček Václav , Bc.	25000
Roštejnská Dominika , ing.	25000
Černilová Barbora , Ing.	25000
Cattozzo Giammaria, Bc.	25000
Škodáková Klára , Ing.	25000
Gábor Lukáš, Ing.	25000
Skleničková Rachel , MgA.	25000
Kult Petr , MgA.	25000
Petříková Lea , MgA.	25000
Svak Vojtěch , Mgr.	25000
Krchlíková Veronika , Mgr.	25000
Ficker Ondřej, Ing.	25000

Tomandl Jan , Ing. arch.	25000
Štěpánek Petr	25000
Závodná Aneta , Ing arch.	25000
Kuljanishvili Tatia	25000
Slámová Tereza , Ing.	25000
Valášek Václav , Ing.	25000
Rýdlová Kateřina , Bc.	25000
Hrdlička Lukáš , JUDr. Bc.,	25000
Bártů Michaela , MUDr.	25000
Hovorková Lenka , Mgr.	25000
Koudelková Kateřina	25000
Rosendorf Jáchym , MUDr.	25000
Demuth Jiří, PharmDr.	25000
Smrž Jiří , PhDr.	25000
Veselská Tereza , Mgr.	25000
Kubániová Denisa , RNDr.	25000
Tóthová Martina , PhDr.	25000
Pacovský Tomáš , Bc.	25000
Korbel Tomáš , Mgr.	25000
Dudzich Viktor , Ing.	25000
Halimzai Pamir , Mgr.	25000
Frollová Nikola, Mgr.	25000
Štěpánek Lubomír , Ing.	25000
Zubíková Adéla , Ing.	25000
Lojka Michal , Ing	25000
Raschmanová Hana , Ing.	25000
Králík František , Ing. Ph.D.	25000
Krahulec Štěpán , MgA.	25000
Salajková Zita, Ing.	25000
Havlena Vojtěch , Ing.	25000
Ivanová Lucia , ing.	25000
Kolařík Robin , Ing.	25000
Gajdošík Andreas, MgA.	25000

Cena v mezinárodní soutěži ABF

V r. 2021 nebyla udělena.

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky – stipendia

Milfait René, Dr. Ing. Th.D.	20000
Hrabák Jiří, Mgr.	14000
Balcarová Jitka , Ph.Dr.	48000
Polách Vladimír P., Mgr.	16000
Mezerová Jana, Mgr.	20000
Jeřábek Milan, doc.	80000
Hanuš Daniel, PhDr. ,Mgr.	16000
Moravcová Hana, Ing.	40000
Diviák Tomáš, Mgr., Ph.D.	50000

Lukšů David , PhDr., Ph.D.

64000

Národohospodářský ústav Josefa Hlávky – tisk prací

Balcarová Jitka , Ph.Dr.

50687

Mazák Jaromír, Mgr.

22201

Jeřábek Milan, doc.

93060

Moravcová Hana, Ing.

17186

5. DODRŽENÍ PRAVIDEL O OMEZENÍ NÁKLADŮ

Statutem Nadání bylo stanoveno, že celkové roční náklady na správu Nadání nepřekročí 9 % z nadačního jmění. Náklady na správu Nadání souvisí zejména s provozem nadání, opravami a udržováním majetku Nadání, s péčí o umělecké předměty a památkově chráněné objekty, popřípadě navrácením původního majetku.

Výše zapsaného nadačního jmění k 31. 12. 2021 307 250 649,- Kč

Výše nezapsaného nadačního jmění k 31. 12. 2021 19 403 252,- Kč

Výše nadačního jmění k 31. 12. 2021 celkem 326 653 901,- Kč

Celkové náklady Nadání 29 554 541,- Kč

-z toho náklady na nadační činnost -4 133 220,- Kč

Podíl nákladů na správu 7,8 %

Ukazatel nebyl překročen.

6. ZHODNOCENÍ ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ Z ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A ZÁVAŽNÉ INFORMACE ZE ZPRÁVY AUDITORA

Výnosy Nadání z pronájmů nemovitostí dosáhly v roce 2021 výše 40 180 tis Kč, přičemž výnosy z bytů představují 16 327 tis Kč, zbývající část ve výši 23 853 tis Kč představují výnosy z nebytových prostor a ostatní příjmy z pronájmu. Vzhledem k tomu, že tyto nemovitosti jsou součástí nadačního kapitálu Nadání, příjmy z jejich pronájmu jsou osvobozeny od daně.

Na nadační činnost byla v roce 2021 vyplacena schváleným adresátům celková částka 4 133 tis Kč.

Na opravy a udržování bylo celkově vynaloženo 11 044 tis Kč, na zhodnocení nemovitostí, které jsou v majetku Nadání pak 6 322 tis. Kč.

V roce 2021 to byly např. náklady na neplánované opravy bytových jednotek, kde byly nájem nečekaně ukončeny v důsledku úmrtí nájemníků nebo jejich přestěhování do domova důchodců (např. bytová jednotka na adrese Jungmannova 736/12 nebo dvě bytové jednotky na adrese Jungmannova 736/14). Jednalo se o nájemníky, kteří byli v Hlávkových domech v dlouhodobých nájmech, po jejichž ukončení byla zahájena jejich celková a komplexní oprava.

V oblasti nebytových prostor byla dokončena velká investiční akce - vytvoření multifunkčního, komplexně vybaveného kancelářského prostoru o výměře 204,29 m², na

adrese Vodičkova 736/17. Tento nebytový prostor umožňuje buď jeden exkluzivní pronájem nebo rozdělení na několik dílčích modulů, využitelných několika nájemci.

Záměr na investičně náročnou akci, který se týkal vybudování venkovních výtahů ve vnitrobloku Hlávkových domů byl ukončen negativním stanoviskem NPÚ (se kterým se ztotožnil i Odbor památkové péče Magistrátu hl.m. Prahy), podle kterého se „předložený návrh neslučuje s režimem památkové ochrany kulturních památek v Pražské památkové rezervaci“ a jeho realizace je tudíž „nepřípustná“.

Další jednání s odbory památkové péče bylo zahájeno ve věci povolení automatického uzavírání vstupních vrat do vnitrobloku Hlávkových domů. Firma MC Systems and Services s.r.o. zpracovala popis technického řešení pro dodávku a montáž pohonů vrat a jejich ovládání.

V průběhu roku 2021 došlo i k několika havarijním situacím, které si vyžádaly neplánované náklady, např. větší vodovodní škoda z 21.8.2021, jejíž finanční kompenzace je řešena ve spolupráci s pojišťovací makléřskou společností Renomia a.s. Další havarijní situací byl masivní zátok na adrese Jungmannova 736/12, kde byla zahájena náročná oprava havarijního stavu nosných trámů, včetně odstranění dřevomorky.

I v roce 2021 pokračovaly opravy dílčích segmentů střešní krytiny, kde do objektu zatékalo, nezbytné opravy poškozených oken ve společných prostorách, průběžně byly prováděny předepsané revize a prohlídky spalinových a komínových cest pro bytové i nebytové prostory a činnosti související s běžnou údržbou a správou objektů Nadání.

V roce 2021 bylo, v souladu s Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1, Nadání předáno zbývajících 6 půdních apartmánů, ve kterých byly provedeny nezbytné opravy a uzavřeny nové nájemní smlouvy.

V průběhu roku byla rovněž podle stanoveného investičního plánu dokončena předposlední, čtvrtá etapa revitalizace bytového fondu v Hlávkových domech. Do této etapy byly zařazeny 3 byty jejichž nepříznivý technický stav dlouhodobě neumožňoval pronájem. Všechny byty jsou situovány do vnitrobloku Hlávkových domů, na schodištích bez výtahů. Celkově byla v tomto roce revitalizována bytová plocha o výměře 274,70 m², což navýšilo celkovou revitalizovanou bytovou plochu za 4 dokončené etapy investičního plánu revitalizace na 2 271 m², ve 21 nově pronajímaných bytových jednotkách. Tyto byty byly pronajaty s plánovaným ročním výnosem z nájemného ve výši 852.000,- Kč.

Nestandardní podmínky pokračující pandemické vlny, kterou provázela stoupající inflace i zvyšování cen stavebních materiálů a prací, se promítly do navýšení původně plánovaných nákladů, a to zhruba o 21 %, zatímco plánované výnosy vzrostly zhruba o 9 %. Skutečný roční výnos z vložené investice činil pro tuto etapu 10,7 % - a návratnost vložených prostředků se v rámci stanoveného desetiletého limitu pohybuje na úrovni 8 let.

Je zřejmé, že na základě strategického rozhodnutí správní rady, která pětiletý investiční projekt revitalizace bytové plochy v Hlávkových domech schválila, přináší každý rok další zhodnocení majetku Nadání.

V Lužanech bylo v roce 2021 vynaloženo na opravy 1 036 tis Kč a na zhodnocení nemovitého majetku 350 tis Kč. Zásadní investiční akcí v Lužanech bylo v roce 2021 dokončení stavby vlastní kioskové trafostanice za 1 352 tis. Kč, která byla uvedena do provozu 20.7.2021. Druhou etapou pokračovala (v součinnosti s odborem památkové péče) také oprava oken na zámku v Lužanech. Celkem se jednalo o 16 oken v kapli, hostinských pokojích a Zeyerově a Vrchlického salonu.

Při kontrole hlavního zámeckého schodiště, za účasti pracovníků památkové péče, truhlářské-restaurátorské firmy a zástupců nadace, byla konstatována potřeba jeho generální opravy, určen způsob jejího provedení a dohodnuto, že při této opravě budou

využita dubová prkna ze zámeckých zásob. Na základě rozhodnutí správní rada byla tato oprava zahájena v listopadu 2021.

V srpnu 2021 proběhlo se zástupci státního pozemkového úřadu jednání, týkající se pozemkových úprav katastrů v Lužanech. Navrhované uspořádání bylo akceptováno a jeho součástí se stalo i převedení vodního náhonu do vlastnictví Nadace. Na MěÚ v Přešticích, stavební úřad, byla podána žádost o stavební povolení demolice části objekt čp. 40. Podle vyjádření statika je tato část stavby v kritickém stavu a měla by být odstraněna. V druhé polovině října proběhlo na zámku v Lužanech natáčení seriálu HBO Vítěz (režie Jan Hřebejk). Provedena byla oprava napouštění zámeckého rybníka a středně velké opravy v bytových domech zámeckého areálu.

Nadání bude i nadále v souladu s Hlávkovým odkazem a poslední vůlí, z pozice řádného hospodáře pokračovat v systematické péči o svěřený majetek tak, aby ho trvale zhodnocovala a zároveň vytvářela efektivní podmínky pro generování prostředků, ze kterých je primárně financována nadační činnost nebo které mohou být do tohoto majetku dále reinvestovány.

Výrok auditora o auditu účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ („Nadace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2021, výkazu zisku a ztráty a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Nadaci jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Nadace k 31. 12. 2021 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. 12. 2021 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Nadaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora je proto „**bez výhrad**“.

Ostatní informace

Za ostatní informace se považují informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení Nadace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje, ani k nim nevydáváme žádný zvláštní výrok. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a zvážení, zda ostatní informace uvedené ve výroční zprávě nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky, zda je

výroční zpráva sestavena v souladu s právními předpisy nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Pokud na základě provedených prací zjistíme, že tomu tak není, jsme povinni zjištěné skutečnosti uvést v naší zprávě.

V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích nic takového nezjistili.

7. ÚDAJE DLE § 21 ZÁKONA č. 563/1991 Sb., O ÚČETNICTVÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

- a) Nadání bude nadále pokračovat ve svém poslání ve smyslu poslední vůle zakladatele a statutu Nadání a pro následující období nepočítá s rozšířením svých nadačních aktivit.
- b) Nadání se nevěnuje aktivně žádnému výzkumu a vývoji, pouze doporučené a vybrané aktivity podporuje zejména prostřednictvím Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky a dále podporou studentů a jejich vědeckých aktivit zejména v zahraničí.
- c) V oblasti ochrany životního prostředí vzhledem k poslání nemá Nadání žádné aktivity a v oblasti pracovněprávních vztahů dodržuje platnou legislativu.
- d) Nadání nemá v zahraničí žádnou organizační složku.